

Ansøgning om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 1

**Holmevej 18 og 20
6240 Løgumkloster**

Ansøgning om udvidelse af bedriften med ny kostald, samt samlet ansøgning efter reglerne for samdrift.

Skema 254260 i www.husdyrgodkendelse.dk

● **Kolding**
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

● **Vojens**
Billundvej 3
7320 2600

● **Aabenraa**
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

● **Odense**
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Rainer Christiansen Holmevej 18, 6240 Løgumkloster Tlf. 21444315 E-mail: rainer-1@mail.dk
Husdyrbrugets adresse	Holmevej 18 og Holmevej 20, 6240 Løgumkloster
Ejendomsnummer	9926402 og 9216065
Matrikelnummer	4, 63 og 59 Holme, Højst med flere
Kommune	Tønder Kommune
CHR-nummer	50265 og 62047
CVR-nummer	21792934
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Holmevej 25, 6240 Løgumkloster
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	254260
Konsulent	Spiras Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding Sanne Petersen tlf. 20281564 E-mail: san@spiras.dk
Version	1
Indsendt	14. januar 2026

Læsevejledning

Dette dokument er en miljøkonsekvensrapport, som beskriver de ansøgte ændringer og udvidelser på husdyrbruget Holmevej 18 og 20, 6240 Løgumkloster. Rapporten indeholder en beskrivelse og en vurdering af de potentielle miljøpåvirkninger herved, og danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrbruget. Der søges om tilladelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 1 (LBK nr. 1065 af 21/08/2025).

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 (bek. nr. 1089 af 16/10/2024). Parenteserne efter hver overskrift henviser til hvilket oplysningskrav der behandles. I de afsnit, hvor der kræves en vurdering, er vurderingerne indarbejdet som en afslutning af det enkelte afsnit.

Sammen med miljøkonsekvensrapporten er der indsendt relevante bilag, til kommunens sagsbehandling af ansøgning om miljøgodkendelse.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger om husdyrbruget modtaget fra husdyrbrugets ejer, samt miljørådgiver Sanne Petersen fra Spiras. Ansøger Rainer Christiansen har haft et udkast af miljøkonsekvensrapporten til gennemlæsning inden indsendelsen, og han står inde for, at de faktuelle oplysninger omkring husdyrbruget og driften heraf er korrekte.

Indledning

Der søges om tilladelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 1, hvilket betyder, at denne miljøansøgning er en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer de ansøgte ændringer og udvidelser af husdyrbruget på Holmevej 18 og 20, 6240 Løgumkloster. Ansøger Rainer Christiansen ønsker med ansøgningen at få godkendt følgende ændringer/udvidelser:

- Etablering af en ny stald på 92,1 x 39 meter på Holmevej 20. Stalden får et produktionsareal på 2.441 m² til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.
- Ændring af eksisterende gammel stald på Holmevej 20, som fremadrettet ønskes godkendt til lade med opbevaring af foder, halm og lignende.

Indhold

A.	Oplysninger om ansøger og ejerforhold (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	2
	Læsevejledning	3
	Indledning	3
B.	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
1.	Indretning og drift af anlæg (B1, D2a, F1a)	7
1.1.	Produktionsarealer, staldsystem og dyretype	8
1.2.	Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	12
1.3.	Husdyrbrugets driftsforskrifter	12
2.	Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, F1b, D1a, D3a, D3d-f, F5a)	13
2.1.	Bygningsmæssige ændringer	13
2.2.	Anlægsarbejde og placering af ny bebyggelse	13
2.3.	Erhvervsmæssig nødvendighed	14
2.4.	Arealanvendelsesbehov	15
2.5.	Nedrivningsarbejde	15
3.	Husdyrbrugets samdrift med andre husdyrbrug (B3, D1b, D3g, F5e)	15
3.1.	Forureningsmæssig forbundet	15
3.2.	Teknisk forbundet	15
3.3.	Driftsmæssig forbundet	15
3.4.	Kumulation med andre husdyrbrug	15
4.	Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne (B4, D1c, D2b-c, F5b)	16
4.1.	Landskabs- og planmæssige forhold	16
4.2.	Afstandskrav	17
4.3.	Bygge- og beskyttelseslinjer	17
4.4.	Kulturarv	18
4.5.	Jordarealer og jordbund	18
5.	Husdyrbrugets ammoniakemission og -deposition til natur (B5, D1c, D2c)	18
5.1.	Samlet ammoniakemission	18
5.2.	Kategori 1 natur	19
5.3.	Kategori 2 natur	19
5.4.	Kategori 3 natur	20
5.5.	Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens §3	21
5.6.	Biologisk mangfoldighed og biodiversitet	21

5.7.	Bilag IV-arter	21
6.	Husdyrbrugets lugtemission (B6, D2c, D3a-b)	21
6.1.	Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt.....	22
6.2.	Samlet bebyggelse	22
6.3.	Byzone/sommerhusområde	22
7.	Øvrige emissioner og genepåvirkninger (B7, D1e-f, D3h, F5d+f, F8)	23
7.1.	Transporter.....	23
7.2.	Støj.....	24
7.3.	Vibrationer	24
7.4.	Varme og stråling	25
7.5.	Støv	25
7.6.	Lys	25
7.7.	Skadedyr	26
7.8.	Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger	26
7.9.	Forslag til egenkontrol	26
7.10.	Risiko for større ulykker og katastrofer ved klimaændringer	26
7.11.	Menneskers sundhed som følge af vand- og luftforurening	27
8.	Reststoffer, naturressourcer og affaldsproduktion (B8, D1d, F1c)	27
8.1.	Olie og kemikalier	27
8.2.	Døde dyr	27
8.3.	Energiforbrug	28
8.4.	Foderforbrug	28
8.5.	Vandforbrug	28
8.6.	Affald	28
8.7.	Spildevand og restvand.....	29
9.	BAT - Bedste tilgængelige teknik (B9, F5g)	29
9.1.	Samlet BAT beregning.....	29
9.2.	BAT forudsætning	30
9.3.	Anvendt BAT miljøteknologi.....	30
9.4.	Forslag til vilkår til egenkontrol.....	30
10.	Grænseoverskridende virkninger (B10, D3c).....	30
C.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	30
1.	Oplysninger om konsulenten (E3)	30

2. Metode (F6)	31
3. Bilagsoversigt	31
Bilag 1. Oversigtskort over Holmevej 18 og 20	32
Bilag 2. Kapacitetsberegning	33
Bilag 3. Afløbsplan for Holmevej 18	34
Bilag 4. Afløbsplan for Holmevej 20	35

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Desuden beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant, efterfølges emnerne af en vurdering af det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

1. Indretning og drift af anlæg (B1, D2a, F1a)

Husdyrbruget består af to ejendomme Holmevej 18 og Holmevej 20. De to ejendomme har tidligere været drevet som selvstændige husdyrbrug, men bliver i forbindelse med denne ansøgning lagt ind under samme miljøgodkendelse, da produktionerne nu begge ejes og drives af ansøger, og fremadrettet vil blive drevet som én samlet enhed.

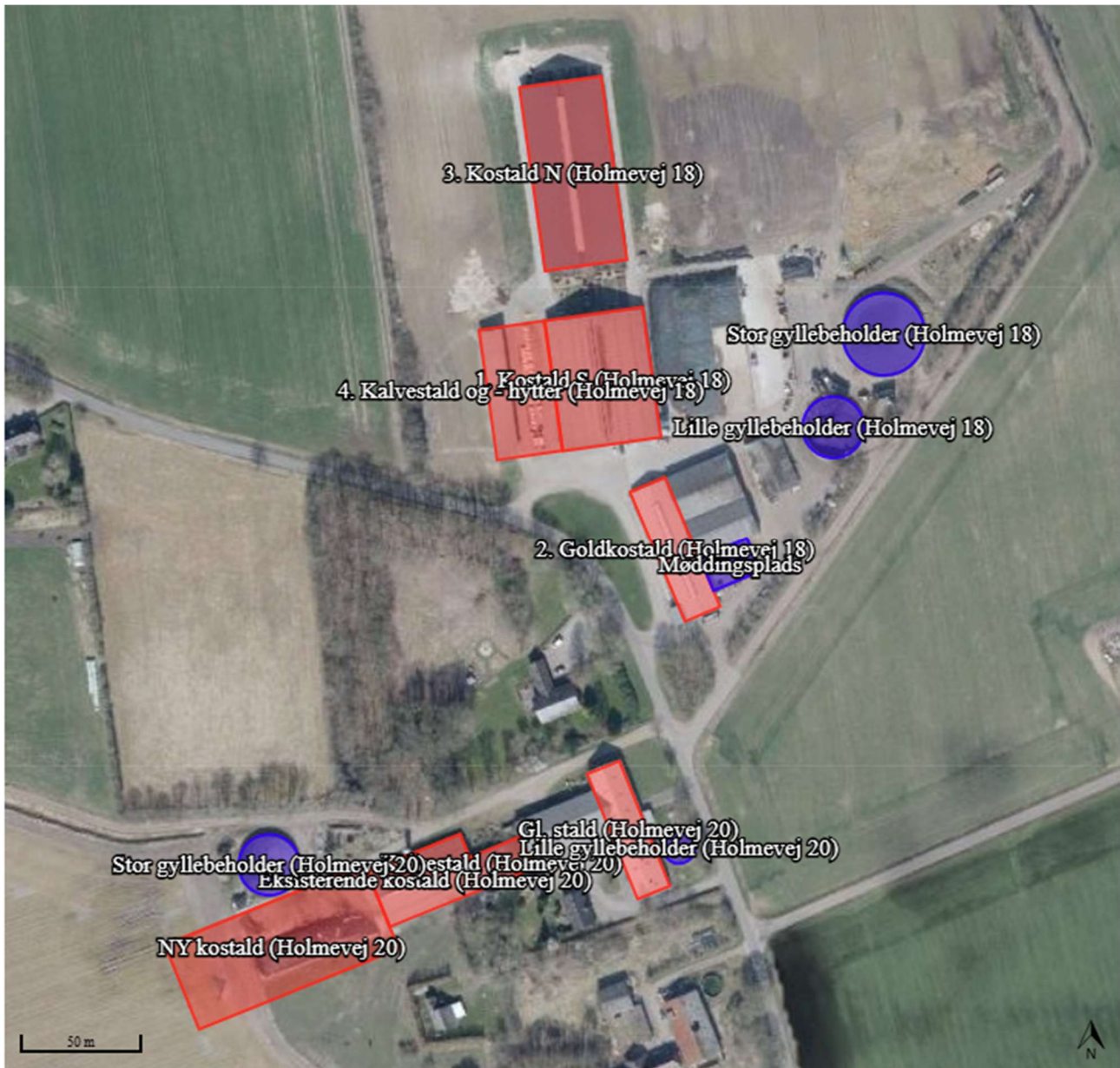
Et samlet oversigtskort over ejendommene fremgår af bilag 1.

Holmevej 18

Driftsbygningerne ligger nordøst for Holmevej og omfatter en del stalde, bygninger til opbevaring og opbevaringsanlæg til fast- og flydende husdyrgødning. Bygningerne er etableret i tiden fra slutningen af 70'erne, og frem til 2017, hvor den nordlige kostald er bygget. Stuehuset til ejendommen er beliggende sydvest for Holmevej. Ejendommen har været ejet af ansøger siden 1999.

Holmevej 20

Husdyrbruget er nyligt erhvervet med henblik på at lade det indgå som en del af den daglige drift sammen med Holmevej 18. Ejendommen består af staldbygninger, bygninger til opbevaring, samt to gyllebeholdere til flydende husdyrgødning. Driftsbygningerne er etableret fra 1950'erne og frem. Stuehuset ligger i tilknytning til driftsbygningerne, ligesom stuehuset Holmevej 22 også indgår som en del af landbrugsejendommen.

Billede 1. Oversigtskort over husdyrbrugets stalde og anlæg til husdyrgødningsoptagelse. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

1.1. Produktionsarealer, staldsystem og dyretype

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

1.1.1. 8 års driften

Holmevej 18

Den gældende produktionstilladelse for ejendommen var et tillæg til miljøgodkendelse meddelt i januar 2015. Tillægsgodkendelsen gav tilladelse til følgende produktion:

- 391 malkekøer
- 17 kvier (24-25 mdr.)
- 94 småkalve (0-5 mdr.)
- 195 tyrekalve (40-55 kg)

Svarende til 582 dyreenheder, beregnet efter dagældende omregningsfaktor.

Holmevej 20

Den gældende produktionstilladelse var en lokaliseringsgodkendelse fra den 11. december 2006, hvor der er meddelt tilladelse til følgende produktion:

- 120 årskøer (stor race)
- 135 opdræt (stor race)

Svarende til 183,2 dyreenheder, beregnet efter omregningsfaktor gældende i bekendtgørelse nr. 814 af 13/07/2006.

Tabellen nedenfor viser overstående beskrevne produktion, som den er indtastet i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Der arbejdes i ansøgningssystemet kun med produktionsarealer, hvorfor man ikke kan se det egentlige antal dyr på stald. Fremadrettet godkendes kun produktionsarealerne, og arealerne kan derfor udnyttes indenfor gældende dyrevelfærdsregler.

8 års drift						
Gl. stald (Holmevej 20)	864	Naturlig ventilation	3 m	(#840639) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	327
Kalvestald (Holmevej 20)	341	Naturlig ventilation	3 m	(#840641) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	220
Eksisterende kostald (Holmevej 20)	1093	Naturlig ventilation	3 m	(#840644) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	770
1. Kostald S (Holmevej 18)	2387	Naturlig ventilation	3 m	(#844386) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	293
				(#844385) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	948
2. Goldkostald (Holmevej 18)	991	Naturlig ventilation	3 m	(#844387) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	900
3. Kostald N (Holmevej 18)	2807	Naturlig ventilation	3 m	(#844388) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2049
4. Kalvestald og - hytter (Holmevej 18)	1595	Naturlig ventilation	3 m	(#844389) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	780
Sum						6287

Tabel 1. Produktionen i 8 års driften. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

1.1.2. Nudriften

Holmevej 18

Den nugældende produktionstilladelse er en §16a miljøgodkendelse fra den 22. januar 2019. Godkendelsen giver tilladelse til følgende produktion:

Nr	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
1	Kostald S	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	2303	765
		Dybstrøelse	Flexgruppe		87
		Sengestald med fast drænet gulv (m. skraber og ajlefløb)	Malkekøer, kvier og stude		425
2	Goldkostald	Dybstrøelse	Flexgruppe	936	900
3	Kostald N	Sengestald med fast drænet gulv (m. skraber og ajlefløb)	Malkekøer, kvier og stude	3.533	2.049
4	Ny kalvestald 2018 og kalvehytter på betonareal	Dybstrøelse	Flexgruppe	1.299	722*
A	Gyllebeholder				516
B	Gyllebeholder				983

Tabel 2. Ansøgt drift

Holmevej 20

Den nugældende produktionstilladelse på husdyrbruget er stadig lokaliseringsgodkendelsen fra den 11. december 2006, med følgende tilladt produktion:

- 120 årskøer (stor race)
- 135 opdræt (stor race)

Svarende til 183,2 dyreenheder, beregnet efter omregningsfaktor gældende i bekendtgørelse nr. 814 af 13/07/2006.

Nudrift						
Gl. stald (Holmevej 20)	864	Naturlig ventilation	3 m	(#840638) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	327
Kalvestald (Holmevej 20)	341	Naturlig ventilation	3 m	(#840640) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	220
Eksisterende kostald (Holmevej 20)	1093	Naturlig ventilation	3 m	(#840643) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	770
				(#844312) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	425
				(#844310) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	87
1. Kostald S (Holmevej 18)	2387	Naturlig ventilation	3 m	(#844308) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	765
2. Goldkostald (Holmevej 18)	991	Naturlig ventilation	3 m	(#844571) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	900
3. Kostald N (Holmevej 18)	2807	Naturlig ventilation	3 m	(#844572) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	2049
4. Kalvestald og - hytter (Holmevej 18)	1595	Naturlig ventilation	3 m	(#844384) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	722
Sum						6265

Tabel 2. Produktionsarealer i nudriften. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

1.1.3. Ansøgt drift

Holmevej 18

Der søges ikke om nogen ændringer eller udvidelser i forhold til det allerede godkendte.

Holmevej 20

Der søges om en udvidelse med en ny kostald med et produktionsareal på 2.441 m². Samtidig ønskes den gamle stald taget ud af drift. I den forbindelse søges der om en ændret anvendelse, så den gamle stald kan anvendes til opbevaring af foder, strøelse og lignende.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
NY kostald (Holmevej 20)	3593	Naturlig ventilation	3 m	(#840637) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2441
Kalvestald (Holmevej 20)	341	Naturlig ventilation	3 m	(#840642) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	220
Eksisterende kostald (Holmevej 20)	1093	Naturlig ventilation	3 m	(#840645) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	770
1. Kostald S (Holmevej 18)	2387	Naturlig ventilation	3 m	(#844311) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	425
				(#844309) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	87
				(#844307) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	765
2. Goldkostald (Holmevej 18)	991	Naturlig ventilation	3 m	(#844351) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	900
3. Kostald N (Holmevej 18)	2807	Naturlig ventilation	3 m	(#844356) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2049
4. Kalvestald og - hytter (Holmevej 18)	1595	Naturlig ventilation	3 m	(#844383) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	722
Sum						8379

Tabel 3. Produktionsarealer i ansøgt drift. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

1.1.4. Flexgrupper

Der indgår i ansøgt drift flexgruppe i følgende stalde:

- 1. Kostald S (Holmevej 18)
- 2. Goldkostald (Holmevej 18)

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Tabel 4. Overblik over flexgrupper i det ansøgte. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

1.2. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning skal ligeledes fastsættes i 8 års drift, nudriften og den ansøgte drift. Opbevaringslagrene er identiske i de tre drifter, og der sker med det ansøgte ikke nogen ændringer heraf.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Stor gyllebeholder (Holmevej 20)	Flydende				531
Lille gyllebeholder (Holmevej 20)	Flydende				151
Stor gyllebeholder (Holmevej 18)	Flydende				972
Lille gyllebeholder (Holmevej 18)	Flydende				541
Møddingsplads	Fast				335
Nudrift					
Stor gyllebeholder (Holmevej 20)	Flydende				531
Lille gyllebeholder (Holmevej 20)	Flydende				151
Stor gyllebeholder (Holmevej 18)	Flydende				972
Lille gyllebeholder (Holmevej 18)	Flydende				541
Møddingsplads	Fast				335
8 års drift					
Stor gyllebeholder (Holmevej 20)	Flydende				531
Lille gyllebeholder (Holmevej 20)	Flydende				151
Stor gyllebeholder (Holmevej 18)	Flydende				972
Lille gyllebeholder (Holmevej 18)	Flydende				541
Møddingsplads	Fast				335

Tabel 5. Oversigt over opbevaringslagre i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Dybstrøelsen fra husdyrbruget afhentes løbende til biogas. I nogle tilfælde, kan der ske oplægning af fast husdyrgødning på den eksisterende møddingsplads på Holmevej 18. Der modtages ikke returgylle for dybstrøelsen. I opbevaringskapaciteten indgår ligeledes en gyllebeholder på 2.200 m³ på Holmevej 25, hvor ansøger har ungdyr gående. Dyreholdet og opbevaringskapaciteten på Holmevej 25 er medregnet i den samlede kapacitetsberegning, der fremgår af bilag 2. Af bilaget fremgår det, at de tre ejendomme samlet set har en tilstrækkelige opbevaringskapacitet.

1.3. Husdyrbrugets driftsforskrifter

Husdyrbrugets drift varetages af ansøger selv, i fællesskab med 7 ansatte. Driften af anlægget er beskrevet i de efterfølgende afsnit, men derudover kan nævne følgende faste procedurer for husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver alle dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen ved Tinglev Dyrehospital Stordyr I/S
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagting

- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskab
- Der registreres dyr i CHR
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark-/gødningsplan for ejendommen

2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, F1b, D1a, D3a, D3d-f, F5a)

2.1. Bygningsmæssige ændringer

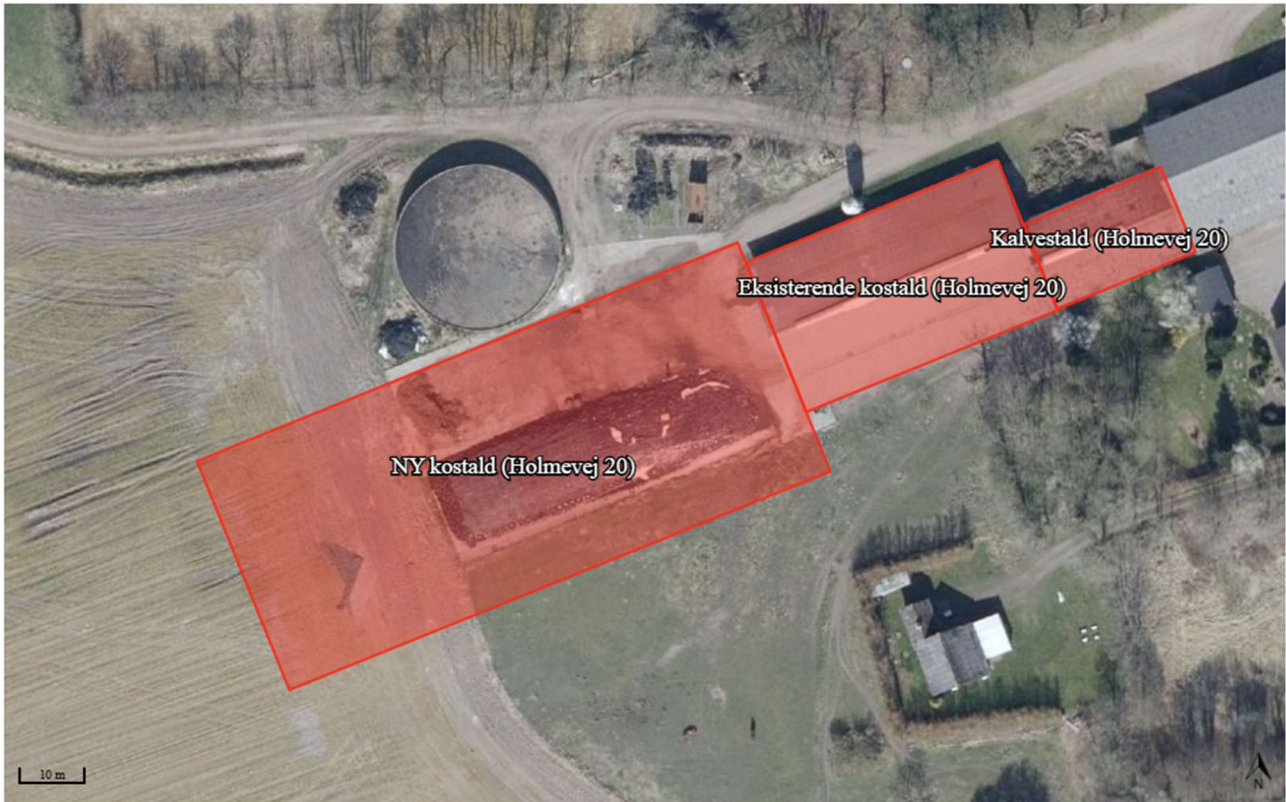
I forbindelse med det ansøgte ønskes der etableret en ny stald på Holmevej 20. Stalden bliver 92,1 meter lang og 36 meter bred. Stalden vil få et produktionsareal på 2.441 m².

I samme ombæring ønsker ansøger, at den gamle stald på Holmevej 20 tages ud af drift, og fremover anvendes til opbevaring af foder, strøelse og lignende. Den gamle stald er i ansøgningen indsat som ny driftsbygning, selvom det ansøgte, ikke medfører nedrivning og opbygning på ny.

Der sker ikke nogen ændringer af de øvrige eksisterende bygninger og produktionsarealer på Holmevej 18 og 20.

2.2. Anlægsarbejde og placering af ny bebyggelse

Det ansøgte omhandler en etablering af en ny stald på Holmevej 18. Den nye placering fremgår af billedet nedenfor. Stalden etableres i tilknytning til den eksisterende kostald. Terrænet hvor den nye stald placeres er relativt fladt, og det forventes, at nybyggeriet sker i kote 16-17, hvorfor der ikke vil ske betydelige terrænreguleringer i forbindelse med etableringen.

Billede 2. Placering af ny stald på Holmevej 20. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

I forbindelse med anlægsarbejdet, vil overskydende jord blive placeret i lavninger på marken. Opfyldning af lavninger på markfladen vil medføre en forbedring af landbrugsarealerne og dyrknings- og driftsmulighederne heraf. Al overskudsjord vil blive på ansøgers egen ejendom.

Der forventes ikke noget væsentlig anlægsarbejde i forbindelse med ændringen af den eksisterende gamle stald til lade. Gyllekanaler og rørføringer vil blive afblændet, og gulvet jævnes ud. Loftet vil blive fjernet, så bygningens fulde højde kan udnyttes.

2.3. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det vurderes, at den nye stald er af erhvervsmæssig nødvendighed, da den skal rumme ungdyr, der er en nødvendighed for bedriften. Der er på nuværende tidspunkt med overholdelse af fremtidige krav omkring kælvningsbokse, hvorfor den nye stald skal være med til at sikre den nødvendige plads, der er behov for i henholdt til gældende lovgivning.

Holmevej 20 der er købt af ansøger fornyelig, vil fremover blive indrettet med kælvningsfaciliteter, afsnit til kvier og goldkøer, samt til småkalve op til cirka 16 dage.

Ændringen af den gamle stald til lade er erhvervsmæssig nødvendig, da ansøger har brug for opbevaringskapaciteten til foder og strøelse på ejendommen. Denne vil fungere som opbevaring for begge ejendomme.

2.4. Arealanvendelsesbehov

I forbindelse med etableringen af den nye stald vil der blive udtaget et areal på omkring 50 x 60 meter af den eksisterende mark. Det er nødvendigt at udtage jorden fra jordbrugsdrift, for at kunne bygge den ønskede stald i forlængelse af den eksisterende kostald. Udtagningen af landbrugsjorden til nybyggeriet, vurderes ikke at medføre en væsentlig forringelse af jordens værdi som landbrugsjord.

2.5. Nedrivningsarbejde

Der sker med det ansøgte ikke nogen nedrivning af eksisterende bygninger.

3. Husdyrbrugets samdrift med andre husdyrbrug (B3, D1b, D3g, F5e)

Ansøger driver foruden husdyrbrugene på Holmevej 18 og 20 også produktionen på Holmevej 25, der fungerer som kviehotel. Det er vurderet at ejendommene Holmevej 18 og 20 skal godkendes som ét samlet husdyrbrug.

3.1. Forureningsmæssig forbundet

Husdyrbrugene på Holmevej 18 og 20 er forureningsmæssigt forbundet, idet der er under 100 meter mellem de to ejendommers produktions- og driftsanlæg.

Afstanden til ejendommen på Holmevej 25 er længere, og vurderes ikke at være forureningsmæssigt forbundet med de to andre ejendomme, der er beskrevet ovenfor.

3.2. Teknisk forbundet

Husdyrbrugene på Holmevej 18 og 20 vil fremadrettet få flere fælles anlæg såsom opbevaringslager til foder og strøelse samt plansiloanlæg. Der er ikke nogen fysiske rørforinger eller lignende imellem de to ejendomme.

Husdyrbruget på Holmevej 25 er ligeledes teknisk forbundet med de to øvrige ejendomme, primært på grund af foder opbevaring og -håndtering.

3.3. Driftsmæssig forbundet

Ejendommene Holmevej 18 og 20 er driftsmæssig forbundet med hinanden, da der sker flytning af dyr mellem ejendommene, ligesom medarbejderne også deles på tværs af adresserne. Dette gør sig også gældende for kviehotellet på Holmevej 25.

3.4. Kumulation med andre husdyrbrug

Indenfor en afstand af 1 kilometer fra ejendommen på Holmevej 18 og 20 ligger der yderligere følgende husdyrbrug, der i CHR er registreret med dyrehold i 2024:

Adresse	CHR-nummer	Dyrehold	Ejer/bruger
Holmevej 16, 6240 Løgumkloster	100879	Kødkvægsbesætning	Vivi Brix Christensen
Holmevej 19, 6240 Løgumkloster	50267	Kviehotel	Lønholm Agro
Holmevej 26, 6240 Løgumkloster	24417	Hobbyfårehold Hobbygedehold	Michael Bøgh Jensen

Tabel 6. Oversigt over husdyrbrug indenfor en radius af 1000 meter fra det ansøgte. Kilde: <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=jordbrugsanalyse>

Det eneste af ovenstående husdyrbrug, der kan have en ammoniakemission over 750 kg NH₃-N/år er Holmevej 19.

I umiddelbar nærhed af de ovennævnte husdyrbrug ligger kun beboelsen på Holmevej 24. Der er under afsnit 6, der omhandler husdyrbrugets lugtemission, taget højde for eventuel kumulation med andre husdyrbrug indenfor kumulationsradiussen på 100 meter til nabobeboelse uden landbrugspligt.

4. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne (B4, D1c, D2b-c, F5b)

4.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Husdyrbruget med de to ejendomme Holmevej 18 og 20 er beliggende i landzone, sydøst for Øster Højst i Tønder Kommune. Området er ikke udpeget som kommuneplanrammeområde eller i kommende forslag.

Husdyrbruget er en del af "Bedsted Landbrugsslette", og området omkring ejendommene er præget af et fladt slettelandskab, med en del landbrugsejendomme, og et landskab der er inddelt i mindre landskabsrum med en del læhegn. Hegnsstrukturen er især knyttet til de intensivt dyrkede områder, hvor en tæt struktur af parallelle hegn danner lukkede rum omkring markerne.

Den nye stald vil blive placeret i forlængelse af den eksisterende kostald, og de levende hegn omkring ejendommen vil virke afskærmende i forhold til det øvrige landskab.

Det fremgår af Tønder Kommunes landskabsanalyse for området, at landbrugsbyggeri kan opføres med en landskabelige tilpasning af byggeriet, hvor den eksisterende bebyggelsesstruktur respekteres i forhold til at byggeriet ligger på linjer i landskabet og relaterer sig til den eksisterende hegnsbevoksning. Der bør desuden være fokus på, at landbrugsbyggeri tilpasses det eksisterende byggeri, så den samlede ejendom optræder harmonisk i landskabet.

Udvidelsen vurderes på baggrund af ovenstående beskrivelse af landskabet, holdt op imod Tønder Kommunes anbefalinger omkring forvaltning af landskabets karakter, at den nye stald kan etableres uden væsentlige negativ indvirkning på det omkringliggende landskab.

4.2. Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jævnfør §6 er overholdt, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

Afstandskravene for etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug i nærheden af ammoniakfølsomme naturtyper er ligeledes overholdt. Der er ikke nogen naturtyper indenfor 10 meter fra det ansøgte.

Husdyrbrugets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §8 fremgår af figuren herunder.

Udpegningspunkt	Navn på anlæg nærmest punktet	Afstand	Afstands-kravet	Er afstands-kravet overholdt ja/nej
Vandløb	Stor gyllebeholder (Holmevej 20)	16 meter	15 meter	Ja
Sø	NY kostald (Holmevej 20)	243 meter	15 meter	Ja
Naboskel	Eksisterende stald ændres til lade	15 meter	30 meter	Nej
Levnedsmiddel-virksomhed – Øster Højst Kro?		> 1.000 meter	25 meter	Ja
Nabobeboelse	Eksisterende stald ændres til lade	66 meter	50 meter	Ja
Ikke alment vandforsyningsanlæg (DGU nr. 167.238)		> 1.000 meter	25 meter	Ja
Alment vandforsyningsanlæg (Øster Højst Vandværk)		> 1.000 meter	50 meter	Ja
Offentlig vej / privat fællesvej (Holmevej, kommunevej)	2. Goldkostald (Holmevej 18)	21 meter	15 meter	Ja
Beboelse på samme ejendom	Kalvestald (Holmevej 20)	18 meter	15 meter	Ja

Table 7. Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §8. Kilde: Spiras

Afstandskravet på 30 meter til naboskel er ikke overholdt for afstanden til den eksisterende gamle stald på Holmevej 20. Den gamle stald ønskes taget ud af drift, og omdannet til opbevaring af foder og strøelse i stedet for anvendt til dyr. Da der sker en ændret anvendelse, søges der en fornyet dispensation fra afstandskravet på de 30 meter. Den ansøgte ændring vurderes dog ikke at ville medføre forøgede gener for naboen. Afstandskravet til nabobeboelsen er overholdt for alle stalde, anlæg og driftsbygninger.

4.3. Bygge- og beskyttelseslinjer

Husdyrbruget ligger ikke indenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

4.4. Kulturarv

Det nærmeste fredede fortidsminde er genforeningsstenen i Øster Højst. Stenen er et mindesmærke fra nyere tid. Afstanden til fortidsmindet er cirka 2 kilometer.

På baggrund af afstanden til det fredede fortidsminde, vurderes det ansøgte ikke at ville medføre nogen væsentlig negativ påvirkning på områdets kulturarv.

4.5. Jordarealer og jordbund

Alle stalde, gyllekanaler, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, hvilket også vil gøre sig gældende for de nye produktionsarealer.

På Holmevej 18 er der kortlagt et V2 område, som fremgår af billedet nedenfor. Området er slagger, der er lagt under den nyeste kostald mod nord.

Billede 3. Kort over V2 kortlagt område på Holmevej 18. Kilde:

https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/detail/datasets/urn:dmp:ds:v2-flader/features/View_V2Flader.31848/attributes

5. Husdyrbrugets ammoniakemission og -deposition til natur (B5, D1c, D2c)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift, samt oplysninger om eventuelle miljøteknologier, beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura2000-områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

5.1. Samlet ammoniakemission

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne fremgår af tabel 8 nedenfor.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	7567,4	998,5	8565,9
Nudrift	5774,2	998,5	6772,7
8 års-drift	6383,3	998,5	7381,7

Tabel 8. Samlet ammoniak fra stalde og lagre. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Af tabel 9 fremgår meremissionerne i forhold til 8 års driften og nudriften. Det ses, at det ansøgte medfører en meremission i forhold til nudriften. Dette skyldes den ønskede etablering af en ny kostald på Holmevej 20.

Samlet emission: 8565,9 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 1184,2 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 1793,2 (kg NH ₃ -N/år)
---	---	---

Tabel 9. Meremissioner fra husdyrbruget i forhold til 8 års drift og nudrift. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

5.2. Kategori 1 natur

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 natur fastsættes ud fra antal, størrelse og afstand fra naturområdet til andre husdyrbrug. Kravet er 0,2 kg N/ha/år, hvis der er kumulation fra to eller flere husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet er 0,4 kg N/ha/år hvis der er kumulation med ét husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år hvis der ikke er nogen husdyrbrug der bidrager med kumulation.

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger cirka 6 kilometer fra husdyrbruget. Naturområdet er en skovbevokset tørvemose, der indgår i Natura2000 område "99.0 Kongens Mose og Draved Skov".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
1. Skovbevokset tørvemose	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 10. Mer- og totaldeposition til kategori 1 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Der er indsat kumulation med 2 eller flere husdyrbrug. Ruheden i naturpunktet er skov og ruheden i oplandet er angivet til landbrug.

Da det ansøgte, ikke medfører nogen ammoniakdeposition til naturpunktet, vurderes det ansøgte at kunne realiseres uden betydning for områdets kategori 1 natur.

5.3. Kategori 2 natur

Beskyttelsesniveauet for kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

De nærmeste kategori 2 naturområder er et overdrev og to moser, der er udpeget på kommunens egne kort.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4. Mose (udpeget på kommunens kort)	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
3. Mose (udpeget på kommunens kort)	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
2. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 11. Mer- og totaldeposition til kategori 2 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Moserne er angivet med skov i naturpunktets ruhed, mens overdrevet er blandet natur med lav bevoksning. Der er valgt landbrug i oplandets ruhed for alle tre naturpunkter.

Det ansøgte medfører ikke nogen ammoniakdeposition til naturpunkterne, hvorfor det vurderes, at det ansøgte, kan realiseres uden negativ indvirkning på områdets kategori 2 naturområder.

5.4. Kategori 3 natur

Beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur fastsættes af kommunen, men der kan ikke fastsættes vilkår om en maksimal merdeposition lavere end 1,0 kg N/ha/år.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
12. Mose og naturlig tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,1	0,4
11. Mose og naturlig tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,1	0,4
10. Naturlig tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
9. Område med moser	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
8. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
7. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
6. Mose og naturlig tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,1	0,3
5. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5

Tabel 12. Mer- og totaldeposition til kategori 3 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Ingen af de udpegede naturområder modtager en merdeposition på mere end maksimalt 0,1 kg N/ha/år, hvorfor det vurderes at det ansøgte, kan realiseres uden væsentlig betydning for kategori 3 natur i

området.

5.5. Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens §3

Da ammoniakdepositionen fra husdyrbruget kan medføre ændringer i de omkringliggende naturtyper, der potentielt kan være leve-, yngle- og rasteområde for beskyttede arter (bilag IV arter), er der i ansøgningssystemet indsat punkter for de nærmeste §3 naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
15. Sø mod syd (§3)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,4	1,0
14. Sø mod vest (§3)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,7	0,7	1,8
13. Sø mod nord (§3)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,2	1,7

Tabel 13. Mer- og totaldeposition til §3 beskyttet naturtyper. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Det ansøgte medfører ikke nogen merdeposition over 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at naturtyperne der potentielt kan være leve- og rasteområde for eventuelle bilag IV-arter, ikke vil blive påvirket i en grad der ændrer naturtilstanden. Dermed vil det ansøgte ikke medføre nogen risiko for eventuelle Bilag IV-arter.

5.6. Biologisk mangfoldighed og biodiversitet

Jævnfør Grønt Danmarkskort er der ikke nogen udpegninger af naturbeskyttelsesinteresser eller økologiske forbindelser eller potentielle udpegninger herfor i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Den nærmeste udpegningszone er cirka 600 meter syd for husdyrbruget på Holmevej 20.

Da det ansøgte, ikke omhandler nogen udvidelse eller bygningsmæssige ændringer i umiddelbar nærhed af udpegningszonen, vurderes det ansøgte ikke at have betydning for biologiske mangfoldighed.

5.7. Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret nogen bilag IV arter i umiddelbar nærhed af ejendommene på Holmevej 18 og 20, og da §3 naturområderne ikke modtager en væsentlig merdeposition med det ansøgte, vurderes det ansøgte ikke at udgøre nogen risiko for eventuelle arter der opholder sig i området omkring husdyrbruget.

6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, D2c, D3a-b)

De nærmeste lugtberegningsskemaer er udpeget i ansøgningsskema 254260. Der er med det ansøgte beregnet en lugtkonsekvenszone på 713 meter.

6.1. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Holmevej 24. Der er i ansøgningskemaet indsat 3 lugtberegningsskemaer på nabobeboelsen. Der er medregnet worst-case i forhold til kumulation med 1 andet husdyrbrug på Holmevej 26.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Holmevej 24	1	NY	238,8	225,5	245,2	Ja
 Holmevej 24	1	NY	238,8	225,5	244,5	Ja
 Holmevej 24	1	NY	238,8	225,5	249	Ja

Tabel 14. Samlet resultat af lugtberegningen til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Lugtkriterierne er med det ansøgte overholdt til nærmeste nabobeboelse.

6.2. Samlet bebyggelse

Kravet for at udløse en samlet bebyggelse er, at der indenfor en afstand af 200 meter ligger flere end seks boliger uden landbrugspligt. Samlet bebyggelse kan ligeledes også være område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Den nærmeste samlede bebyggelse udløses derfor ved Holmevej 15. I ansøgningssystemet er der ligeledes udpeget et lokalplanlagt område "9.05 Campingplads Kristianshåbvej, Sottrup", der er udlagt til rekreative formål.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Holmevej 15	0	NY	673,1	673,1	2208,4	Ja
 Lokalplanlagt område (rekreativt o...	0	NY	673,1	605,8	1992,3	Ja

Tabel 15. Samlet resultat af lugtberegningen til nærmeste samlede bebyggelse. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Indtastningerne i ansøgningsystemet viser, at det ansøgte overholder alle lugtkriterier til nærmeste samlede bebyggelse.

6.3. Byzone/sommerhusområde

Udpegningen af nærmeste byzone eller sommerhusområde omfatter også områder, der i kommuneplanens rammedel er udlagt til fremtidig byzone eller sommerhusområde.

I ansøgningssystemet er der udpeget nærmeste byzone, som er Øster Højst. Og derudover er der også udpeget nærmeste område, der er udlagt som fremtidig byzone i kommuneplanrammen. Området er et erhvervsområde, men altså udpeget, fordi den fremtidige zonestatus er byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Kommuneplanramme (fremtidig by...	0	NY	902,5	902,5	2149,2	Ja
 Ø. Højst, Højst	0	NY	902,5	902,5	2329,5	Ja

Table 16. Samlet resultat af lugtberegninger til nærmeste nuværende eller fremtidig byzone/sommerhusområde. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at det ansøgte overholder alle lugtgenekriterier til byzone og sommerhusområder.

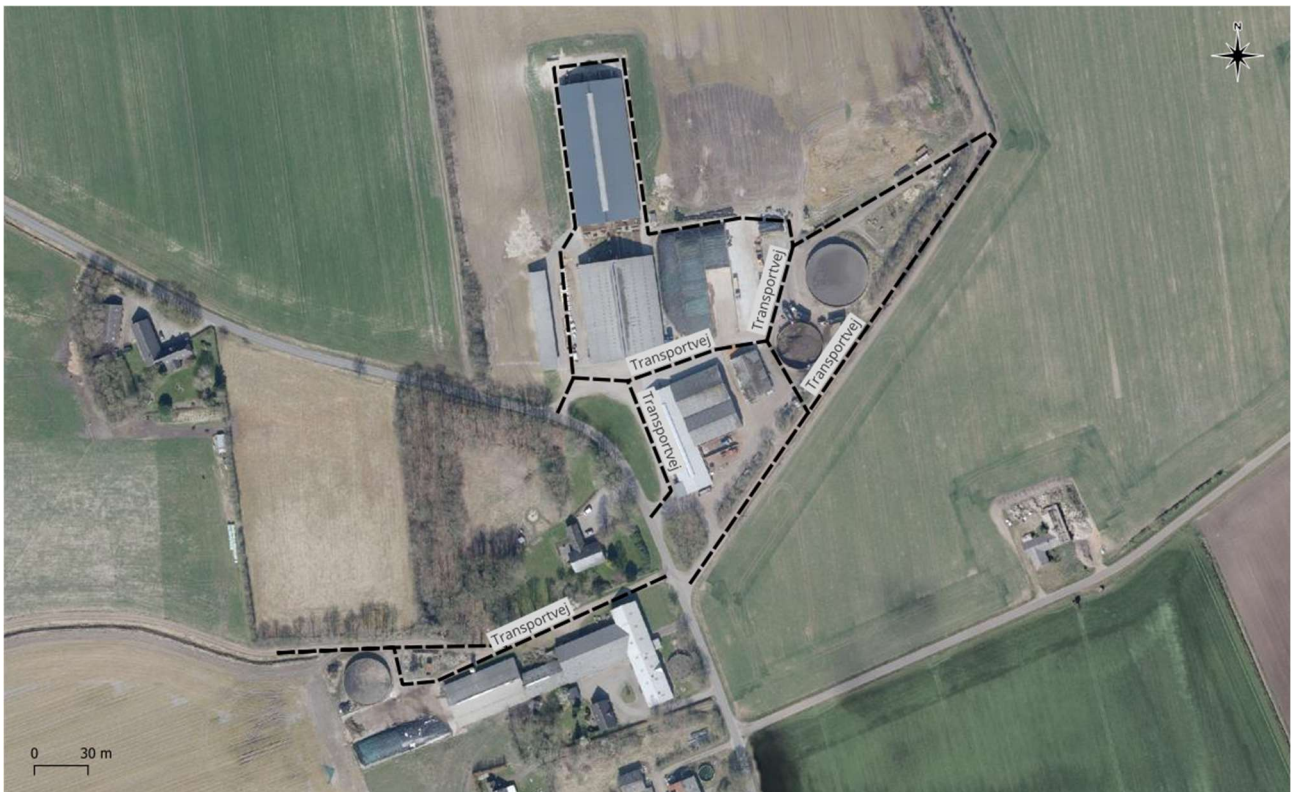
7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger (B7, D1e-f, D3h, F5d+f, F8)

Herunder fremgår de mulige gener, der kan forekomme fra husdyrbruget. Under hvert punkt er der indsat bilag, hvis det er vurderet nødvendigt med et oversigtskort over placeringen.

7.1. Transporter

Transporter til og fra husdyrbruget vurderes at være den væsentligste årsag til eventuelle gener fra husdyrbruget. Transporterne kan medføre: støj, støv, vibrationer og lyspåvirkninger.

Husdyrbruget på Holmevej 18 har tre indkørsler fra Holmevej, mens Holmevej 20 har to, men hvor det kun er den nordligste indkørsel der benyttes i forhold til husdyrbruget.

Billede 4. Interne transportveje på Holmevej 18 og 20. Kilde: Spiras

Der ligger ikke nogen nabobeboelser i nærheden af Holmevej 18, der vurderes at ville kunne generes at interne transporter på husdyrbruget. Ansøgers eget stuehus ligger mellem to af husdyrbrugets tre indkørsler.

På Holmevej 20 ligger de interne transportveje, der benyttes til husdyrbruget på den nordlige side af staldbygningerne, hvorfor nærmeste nabo Holmevej 24 ikke vurderes at blive generet væsentligt i forbindelse med transporter.

Samlet set vurderes den ansøgte udvidelse ikke at ville medføre væsentlige gener for de omkringboende.

7.2. Støj

Fra husdyrbruget kan der forekomme støj fra dyrene, samt i forbindelse med foderhåndtering på Holmevej 18.

Der forventes ikke væsentlig mere støj i forbindelse med den ansøgte udvidelse, og støjen vurderes ikke at ville påvirke væsentligt udenfor husdyrbrugets egne arealer.

7.3. Vibrationer

Husbruget vurderes ikke at ville medføre nogen væsentlige vibrationer i forbindelse med den daglige drift. Eventuelle rystelser vurderes derfor heller ikke at være til væsentlige gene for omkringboende.

7.4. Varme og stråling

Der forekommer ikke stråling fra husdyrbruget. Der kan forekomme varmeemission fra dyrene og husdyrgødningen, men det vurderes ikke at være af en sådan grad, at det vil kunne påvirke udenfor husdyrbrugets arealer.

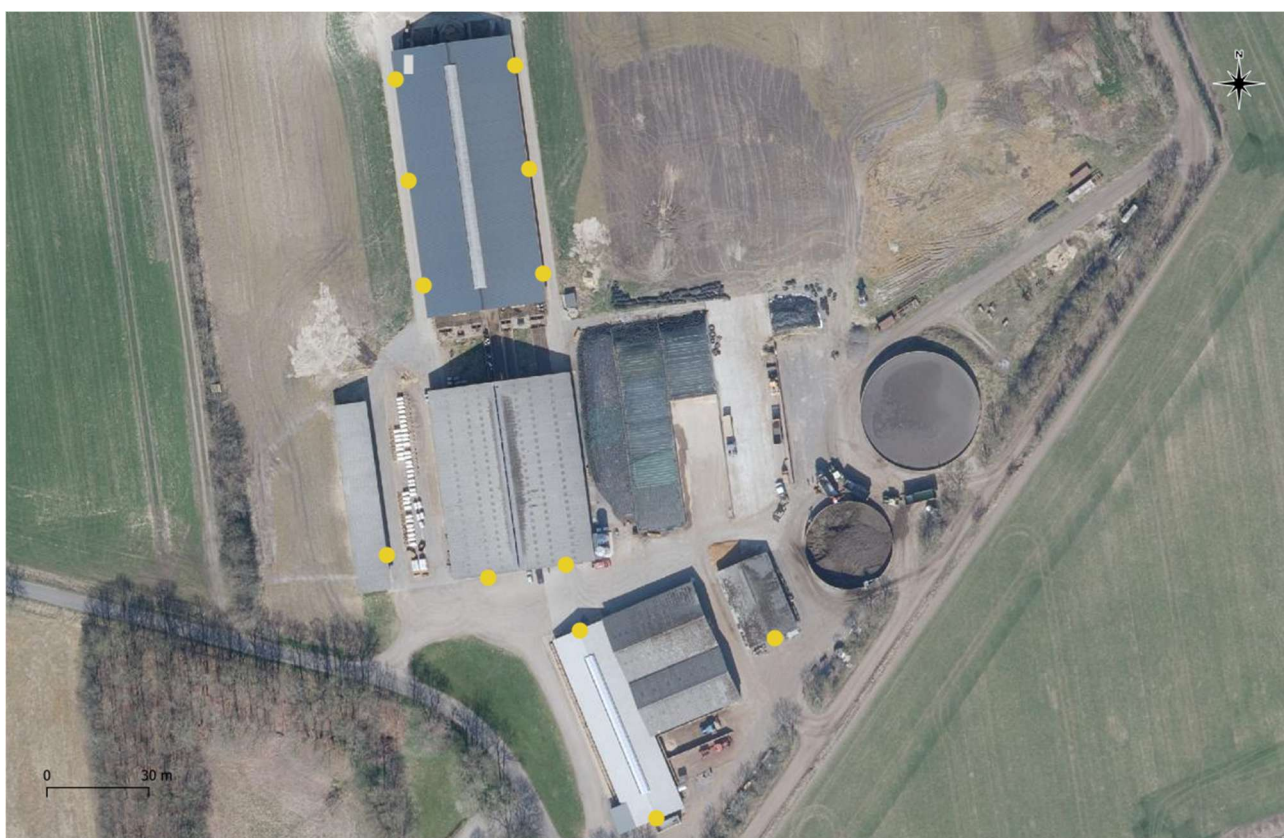
7.5. Støv

Der vurderes ikke at være væsentligt støv forbundet med husdyrbrugets daglige drift. Der benyttes halm i dybstrøelsesarealerne i stalden, samt i kalvehytterne. Dette vurderes ikke at medføre væsentlige støvende aktiviteter udenfor husdyrbrugets arealer.

7.6. Lys

Der er på nuværende tidspunkt ingen udendørs belysning på Holmevej 20, hvor den ansøgte udvidelse vil blive. Hvis der i forbindelse med den nye stald, bliver opsat belysning, vil dette være sensorstyret, for at undgå unødigt belysning og derved mindske risikoen for gener for omboende.

Der ændres ikke på den belysning, der er opsat på Holmevej 18, hvor der jævnfør tidligere miljøgodkendelse er natbelysning i staldene, og opsat enkelte udendørs lamper. Belysningen på Holmevej 18 er afskærmet af levende hegn og staldene, hvorfor lyspåvirkninger herfra heller ikke fremadrettet vurderes at være til væsentlig gene for naboerne.

Billede 5. Placering af udendørs belysning på Holmevej 18. Kilde: Spiras

7.7. Skadedyr

Der sørges på begge ejendomme for forebyggende foranstaltninger, såsom oprydning, hensigtsmæssig foderhåndtering, hyppig udmugning og lignende, for at mindske risikoen for tilhold af rotter. Hvis der konstateres rotter på ejendommene, vil den kommunale rottebekæmpelse blive kontaktet.

Der opleves ikke problemer med fluer i eller udenfor staldene. Hvis der skulle være behov for bekæmpelse af fluer på ejendommene, vil dette ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agrobiologi.

7.8. Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Den største risiko for forurening af omgivelserne er forbundet med håndtering og udbringning af husdyrgødning. For at undgå uheld i forbindelse med pumpning af gylle, er der indført følgende foranstaltning: Forud for pumpning af gylle fra stald til gyllebeholder kontrolleres det, at der er plads til den konkrete mængde i beholderen, ligesom pumpningen overvåges.

Den største risiko i forhold til overpumpning eller ved sprængning af gyllebeholder er Holmevej 20, hvor der ikke er langt mellem den store gyllebeholder og det nærmeste vandløb.

Udover gylle kan opbevaring og bortskaffelse af affald, håndtering og opbevaring af brændstof og kemikalier også udgøre en risiko for det omkringliggende miljø. Affald behandles i punkt 8.6, mens olie og kemikalier behandles under punkt 8.1.

Det samlede husdyrbrug vurderes ikke at udgøre nogen væsentlig risiko for forurening, og det vurderes, at der på husdyrbruget er redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i form af ovenstående beskrivelse og udarbejdelse af en beredskabsplan for begge ejendomme.

7.9. Forslag til egenkontrol

Der er i det ansøgte ikke benyttet miljøteknologier til overholdelse af BAT-kravet, hvorfor ansøger ikke har nogen forslag til egenkontrol.

7.10. Risiko for større ulykker og katastrofer ved klimaændringer

Det samlede husdyrbrug ligger ikke i umiddelbar nærhed af andre større industrielle anlæg, som risikerer at medføre alvorlige konsekvenser i tilfælde af ulykker og katastrofer. Området omkring husdyrbruget er desuden heller ikke plaget af store naturkatastrofer.

Nedbør

Ved en døgnnedbør på 89 mm, som svarer til en 100 års hændelse i Tønder Kommune, vurderes staldbygningerne på Holmevej 18 og den store gyllebeholder på Holmevej 20, at kunne blive påvirket. Påvirkningen af gyllebeholderen vurderes at udgøre den største risiko, hvis der i forbindelse med større mængder nedbør sker overløb af gyllebeholderne. I den forbindelse vil tømning af gyllebeholderen, så regnvandet kan være der den mest hensigtsmæssige foranstaltning der kan foretages.

Oversvømmelse

Der er på husdyrbrugene ikke nogen risiko for påvirkninger i forbindelse med oversvømmelse fra hav eller vandløb.

Grundvand

Det terrænnære grundvand omkring ejendommen i vinterhalvåret, ligger cirka 1-4 meter under terræn. I sommerhalvåret er dybden cirka 3-4 meter under terræn. Det kan betyde våde områder omkring husdyrbruget, men dette vurderes ikke at medføre væsentlige risikoer i forhold til påvirkninger af miljøet. I forbindelse med en totaltømning af gyllebeholderne, er det altid en god idé at tjekke grundvandets dybde, for at undgå påvirkninger af bunden, hvis grundvandet står højere end bunden.

7.11. Menneskers sundhed som følge af vand- og luftforurening

Risikoen for smitsomme sygdomme fra husdyr håndteres efter Fødevarestyrelsens retningslinjer. Der er ikke nogen særlige forhold på husdyrbruget eller i forhold til husdyrbrugets placering, der gør at der i forbindelse med det ansøgte, er nødvendigt at stille særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed. Det vurderes, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til miljø og omboende, ikke vil påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i samspil med de øvrige faktorer jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8, nr. 1.

8. Reststoffer, naturressourcer og affaldsproduktion (B8, D1d, F1c)

I forbindelse med husdyrproduktionen er der reststoffer og affald, som skal opbevares, håndteres og bortskaffes korrekt efter gældende lovgivning. Dertil kommer også husdyrproduktionens forbrug af naturressourcer såsom foder, vand og elektricitet. Dette forbrug bør minimeres bedst muligt.

8.1. Olie og kemikalier

På Holmevej 18 er der en dieselolietank på 2500 liter. Olietanken er registreret i BBR som teknisk anlæg 12. Olietanken er forsvarligt placeret på jævn og tæt bund og uden afløb. Påfyldning af dieselolie sker under opsyn, hvorved risikoen for spild og uheld minimeres. Da olietanken har nået sin udløbsdato, er der bestilt en ny olietank på 2.500 liter, som skal erstatte den eksisterende. Herefter vil den nye tank blive anmeldt, og den eksisterende tank sløjfes.

Der er ikke nogen olietanke på ejendommen Holmevej 20.

Kemikalier opbevares som hidtil på Holmevej 18 i aflåst skab/fryser på fast og tæt bund og uden afløb. Herved sikres det, at der ikke er nogen væsentlig risiko for forurening af jord, grundvand og det omkring liggende miljø.

8.2. Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast bund og overdækkes med tæt materiale indtil afhentningen sker. Døde dyr meldes straks til afhentning ved DAKA, hvorfor afhentningen ofte sker i løbet af et døgn tid. Der ændres med ansøgningen ikke i de allerede etablerede forhold til opbevaring af døde dyr fra husdyrbruget.

Det vurderes, at det ansøgte, ikke medfører uhygiejniske forhold eller medfører nogen risiko for de omboende. Ligesom placeringen og opbevaringen ikke sker på en sådan måde, at den medfører gener for de naboer og forbipasserende.

8.3. Energiforbrug

Energiforbruget opgøres hvert år i forbindelse med årsregnskabet. Ejendommene Holmevej 18 og 20 har ikke tidligere været godkendt sammen, hvorfor der er regnet med et skønnet samlet energiforbrug for begge ejendomme.

Det skønnes, at elforbruget vil ligge på cirka 350.000 kWh årligt, mens dieselolieforbruget skønnes til cirka 40.000 liter årligt.

Det vurderes, at husdyrbrugets energiforbrug ligger indenfor normalen i forhold til en bedrift af den ansøgte størrelse. Husdyrbrugets energiforbrug vurderes derfor ikke at give anledning til væsentlige negative påvirkninger på miljø og klima.

8.4. Foderforbrug

Der anvendes på husdyrbruget ensilage, kraftfoder, og mælkeerstatning til fodring af dyrene. Der benyttes ikke mere foder end hvad der er nødvendigt for at opretholde den bedst muligt trivsel og ydelse ved dyrene. Foder er en omkostningstung post, hvorfor der også er et økonomisk aspekt i at få mest muligt ud af det foder der anvendes.

Husdyrbrugets foderforbrug forventes at ligge indenfor normalen for en bedrift af den ansøgte størrelse.

8.5. Vandforbrug

Husdyrbruget modtager vand fra det lokale vandværk i Øster Højst. Det ansøgte vurderes ikke at ville medføre en væsentlig ændring i husdyrbrugets samlede vandforbrug, da antallet af dyr ikke forventes at stige væsentligt.

For at mindske vandforbruget genanvendes vandet fra malkeanlægget til vask. Der er i staldene opsat drikkekopper og drikkekar med flydere, som bidrager til at reducere vandspild i stalden.

Der forventes et samlet vandforbrug på cirka 50.000 m³ årligt. Det vurderes, at der på husdyrbruget er fokus på at minimere vandforbruget mest muligt, og at det samlede vandforbrug ikke vurderes at være over normen for en bedrift af den ansøgte størrelse.

8.6. Affald

Der forventes med det ansøgte ikke, at der sker nogen væsentlige ændring i den samlede mængde affald fra de to ejendomme. Alt affald opbevares og bortskaffes efter gældende regler i kommunens affaldsregulativ.

Affaldstype	Mængder	Opbevaring	Bortskaffelse
Brændbart erhvervsaffald	2 x 800 liter hver måned	Containere	Sejer & Sønnichsen
Genanvendeligt pap, papir, plast, glas og jern	2 x 800 liter til pap og papir hver måned	Containere	Sejer & Sønnichsen
	Glas og jern	Ingen	Genbrugsplads efter behov
Farligt affald (batterier, lysstofrør, spraydåser, el-artikler og lign.)	Ukendt	Ingen	Genbrugsplads efter behov – kvitteringer haves
Erhvervsplast fra ensilage	3000 liter hver anden måned	Vippe container	Sejer & Sønnichsen

Tabel 17. Skønnede affaldsmængder fra husdyrbruget. Kilde: Ansøger

8.7. Spildevand og restvand

Holmevej 18

På Holmevej 18 sker der ikke nogen bygningsmæssige ændringer, ligesom der heller ikke ændres på afløbsforholdene. De er derfor vist på det oprindelig bilag fra miljøgodkendelsen i 2019, med beskrivelse af afløbsforholdene. En kopi af denne er vedhæftet som bilag 3 til denne miljøansøgning.

Der er til ansøgningen ligeledes vedlagt en afløbsplan for Holmevej 20, som fremgår af bilag 4.

Der vil ikke blive etableret bad-/toiletforhold i den nye stald. Ansøger ønsker at tagvandet fra den nye stald skal ledes til kanalen nord/vest for husdyrbruget, ligesom det eksisterende tagvand. Alternativt vil der blive lavet et forsinkelsesbassin på ejendommen, eller nedsivning via faskiner. Alt gylle fra staldene ledes til forholder, hvorfra der er afløb til ejendommens gyllebeholdere. Det sanitære spildevand fra stuehuset ledes til septiktank.

9. BAT - Bedste tilgængelige teknik (B9, F5g)

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Der er krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger.

9.1. Samlet BAT beregning

Af nedenstående tabel ses den samlede BAT beregning for det ansøgte projekt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7567	998	8566
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7567	998	8566
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 18. Samlet BAT beregning. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

9.2. BAT forudsætning

Forudsætningen for BAT beregningen er som vist nedenfor.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
NY kostald (Holmevej 20)	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Kalvestald (Holmevej 20)	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Eksisterende kostald (Holmevej 20)	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	0,89
1. Kostald S (Holmevej 18)	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
1. Kostald S (Holmevej 18)	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
1. Kostald S (Holmevej 18)	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
2. Goldkostald (Holmevej 18)	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
3. Kostald N (Holmevej 18)	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
4. Kalvestald og - hytter (Holmevej 18)	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84

Table 19. BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

9.3. Anvendt BAT miljøteknologi

Der er med det ansøgte projekt ikke anvendt nogen miljøteknologier hverken i stald eller på lager.

9.4. Forslag til vilkår til egenkontrol

Ansøger har ikke nogen forslag til vilkår om egenkontrol, da det ansøgte, ikke er omfattet af brug af miljøteknologier til reduktion af lugt og/eller ammoniak.

10. Grænseoverskridende virkninger (B10, D3c)

Husdyrbruget ligger cirka 11 kilometer i fugleflugt fra den dansk-tyske landegrænse. Da kravene til lugt og ammoniak er overholdt ved kortere afstande, vurderes det ansøgte ikke at medføre væsentlige påvirkninger ud over landegrænsen.

C. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

1. Oplysninger om konsulenten (E3)

Denne miljøkonsekvensrapport er udarbejdet af miljørådgiver Sanne Petersen fra Spiras. Rådgiveren er uddannet jordbrugsteknolog og faglært landmand, og har praktisk erfaring fra kommunen, hvor hun tidligere er uddannet indenfor offentlig administration og senere arbejdet i en årrække som

miljøsagsbehandler. Rådgiveren har arbejdet som miljørådgiver i LandboSyd og senere Spiras siden 2020.

2. Metode (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering heraf, specielt ikke for metan og lattergas.

3. Bilagsoversigt

1. Oversigtskort over Holmevej 18 og 20
2. Kapacitetsberegning
3. Afløbsplan for Holmevej 18
4. Afløbsplan for Holmevej 20

Bilag 1. Oversigtskort over Holmevej 18 og 20

Bilag 2. Kapacitetsberegning

	I alt	Sengestald	Dybstrøelse	Indgang	Udgang
Køer, tung race		405		125	
Småkalve (0-6 mdr)				140	6
Opdræt (6-24 mdr)		330		6	22
Tyrekalve (40-50 kg)				20	40

Forventet ydelse (EKM) 11527

Kapacitetsberegninger (normtal 2020)

Korrektion ift. forventet ydelse

Jf. normtal: For hver 100 kg energikorrigeret mælk (EKM), som produceres mere end 11178 kg EKM pr. årsko, tillægges 0,51 % af kvælstoffet.

Normydelse	Ekstra ydelse	N norm	Korrektionsfaktor	
	11178	349	160,5	1,0178

Gylle og vand

Gylle		Norm 2020	Korrigeret norm	Gylle i ton	Gylle i m ³	
Køer, sengestald			32,06	32,63	13215	13215
Opdræt, sengestald			6,44	5,89	1945	1945
Vand		Areal (m2)	Nedbør (mm/år)**	Andel til gyllebeholder	Vand m³	
Nedbør fra plansområder			150	1022		153
Nedbør fra møddingsplads			162	1022		166
Nedbør fra kalveplads			650	1022		664
					Total mængde (m3)	16143
					Teltoverdækning	0
					Korrigeret mængde	16143

Dybstrøelse

	Norm 2020	Korrigeret norm	Dybst. I ton	Dybst. i m ³	
Køer, ren dybstrøelse		16,21	16,50	2062	3506
Småkalve (0-6 mdr)		1,89	1,89	264	449
Opdræt (6-24 mdr)		6,44	6,11	0	0
Tyrekalve (40-50 kg)		0,98	0,036	1	1
				Total mængde (m3)	3956

Opbevaringskapacitet

	Volumen m ³
Stor beholder, Holmevej 18 (2017)	4550
Lille beholder, Holmevej 18 (1994)	2240
Forbeholder på Holmevej 18	50
Gyllekanaler på Holmevej 18	800
Stor beholder, Holmevej 20 (1999)	2240
Lille beholder, Holmevej 20 (1987)	650
Forbeholder på Holmevej 20	20
Gyllebeholder Holmevej 25 (Ungdyr)	2200
Total opbevaring (m3)	12750
Kapacitet i måneder	9,5
Manglende kapacitet	0

Bilag 3. Afløbsplan for Holmevej 18

Afløbsplanen er uændret i forhold til det tidligere godkendte.

Bilag 4. Afløbsplan for Holmevej 20

